

Barrières en versnippering van de Ecologische Hoofdstructuur, 2005-2012

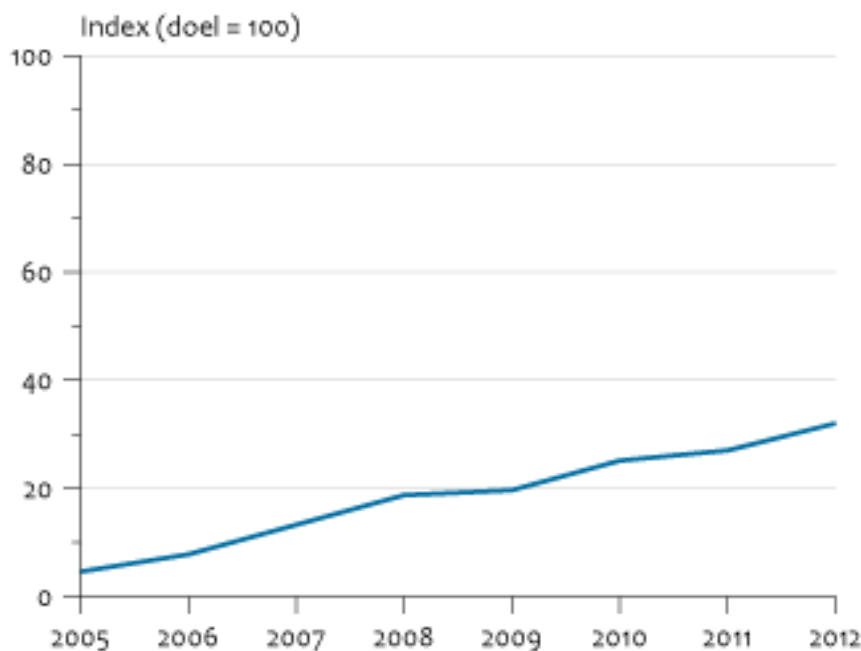
Indicator | 23 april 2014

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Op 1 januari 2013 was circa 32% van de 215 door rijksinfrastructuur veroorzaakte knelpunten in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geheel opgelost en 26% gedeeltelijk opgelost.

[figuurgroep]

Oplossing knelpunten versnippering door rijksinfrastructuur

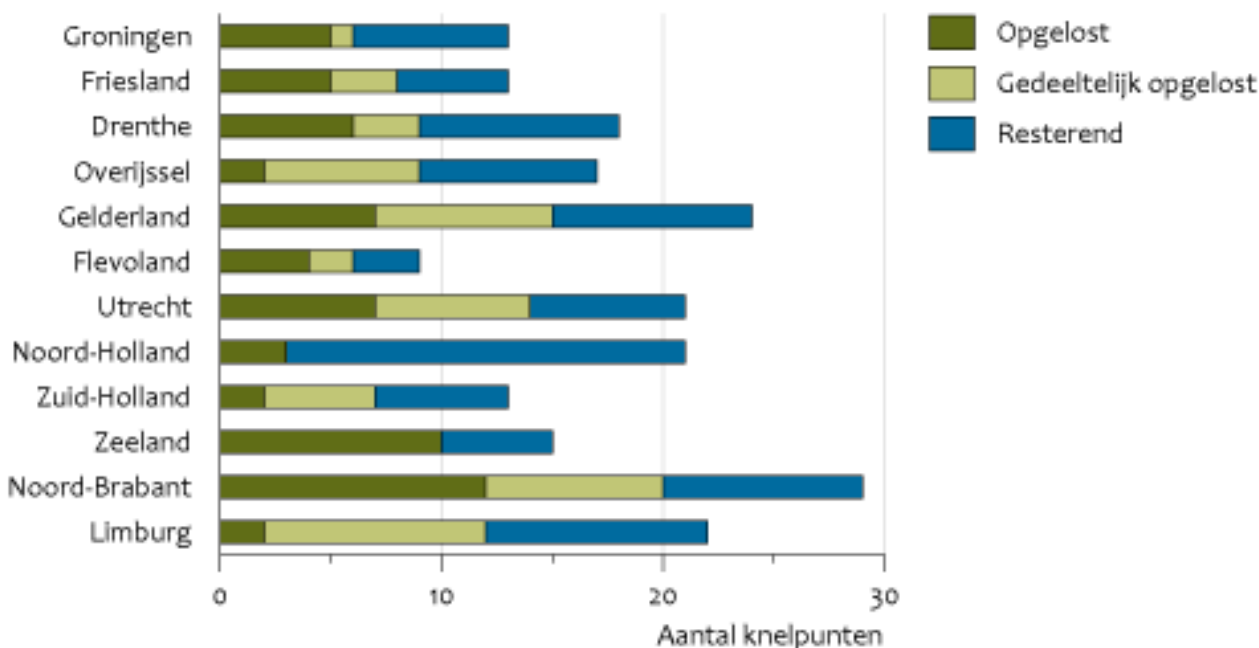

Bron: MJPO.

WUR/mrt14
www.clo.nl/nl205108

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Oplossing van knelpunten in ruimtelijke samenhang EHS, 2012

Bron: MJPO.

WUR/mrt14
www.clo.nl/nl205108

- [Download figuur](#) [4]
- [Download data \(xls\)](#) [5]

[/figuurgroep]

Voortgang projecten ontsnippering Ecologische Hoofdstructuur verloopt traag

Het Nederlandse natuurbeleid streeft naar duurzame condities voor het voortbestaan van alle in 1982 voorkomende soorten. In Nederland worden veel natuurgebieden doorsneden door wegen, waterwegen en spoorlijnen. Soorten als dassen, vossen, herten, kikkers, reptielen, salamanders, bunzingen, konijnen, vogels, (vleer)muizen, insecten en/of spinnen kunnen hiervan last ondervinden. Voor het Meerjarenprogramma Ontsnippering (MJPO) zijn 215 knelpunten geïdentificeerd die veroorzaakt worden door rijksinfrastructuur. In het MJPO wordt nagestreefd deze knelpunten uiterlijk in 2018 op te heffen. Om de infrastructurele barrières op te heffen, worden maatregelen zoals ecoducten, dassentunnels, ecoduiders, faunatunnels, boombruggen en hop-overs ingezet. In veel gevallen wordt ook gekeken of bestaande bruggen en viaducten geschikt gemaakt kunnen worden voor medegebruik door dieren. Het gebruik van rasters, geleiding door struiken en stobbenwallen is daarbij een beproefd middel. Eind 2012 was 32% van de knelpunten opgelost en 26% van de knelpunten was gedeeltelijk opgelost. Met 'opgelost' bedoelen we hier dat er op de betreffende knelpunten maatregelen zijn getroffen. Om vast te stellen of deze maatregelen ook volgens verwachting werken en de barrièrewerking van de infrastructuur wegnemen, is een monitoringprogramma nodig.

Voortgang projecten ontsnippering EHS: provinciaal perspectief

Niet elke provincie kent evenveel knelpunten ten aanzien van versnippering. Ook is de voortgang verschillend per provincie. De mate waarin knelpunten in 2012 waren opgelost varieert tussen de 9% en 67%. Over de oorzaken van deze verschillen zijn geen algemene uitspraken te doen.

Nieuw ruimtelijk beleid voor de EHS

Met het Natuurnetwerk Nederland, dat in de wet de Ecologische Hoofdstructuur heet, wordt de totstandkoming van een samenhangend netwerk van natuurgebieden nagestreefd. De EHS is de belangrijkste Nederlandse bijdrage aan het keren van de internationale achteruitgang van biodiversiteit. Door het realiseren van nieuwe natuur wordt getracht leefgebieden van soorten te vergroten en te verbinden. In 2013 zijn in het Natuurpact afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over het natuurbeleid en de groei van de EHS. Tot 2027 groeit het areaal nieuwe natuur nog met 120.000 hectare. Een deel daarvan - circa 80.000 hectare - betreft de inrichting van al eerder verworven gronden. In de afspraken tussen Rijk en provincies is ook aandacht om de onderlinge samenhang tussen natuurgebieden te vergroten. Provincies zullen hun plannen op dit gebied de komende jaren verder uitwerken. Het Rijk zal daarnaast het Meerjarenprogramma Ontsnippering afronden om de 215 knelpunten tussen EHS en bestaande rijksinfrastructuur op te heffen. Volgens de huidige prognose zal eind 2018 78% van de knelpunten zijn opgelost. Door het schrappen van de robuuste verbindingen zullen 48 knelpunten de gestelde deadline namelijk niet halen. Daarnaast wordt nieuwe infrastructuur ingepast binnen de wettelijke eisen.

Beleidsdoelstellingen Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Deze indicator verwijst naar de volgende doelen en nationale belangen:

- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn (leefbaar en veilig)
- Nationaal belang 11: Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten

Referenties

- Van der Grift, Pouwels en Reijnen (2003). [Meerjarenprogramma ontsnippering: knelpuntenanalyse](#) [6]. Alterra-rapport 768. Alterra.
- [Meerjarenprogramma Ontsnippering](#) [7]
- [Jaarverslag MJPO 2012](#) [8]

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Barrières en versnippering van de Ecologische Hoofdstructuur, 2005 - 2012

Omschrijving

Definitie indicator: Aantal knelpunten in de ruimtelijke samenhang EHS als gevolg van barrières door infrastructuur.

Verantwoordelijk instituut

Alterra Wageningen UR (Edgar van der Grift)

Berekeningswijze

Verkeersinfrastructuur doorsnijdt leefgebieden van dieren. Deze infrastructuur vormt namelijk barrières voor deze dieren. Om het leefgebied weer te verbinden en daarmee overlevingskansen en duurzaamheid van populaties te vergroten, dienen maatregelen genomen te worden, zoals de aanleg van faunatunnels, ecoducten, vistrappen en natuurbermen. Deze informatie over de voortgang van ontsnipperende maatregelen is afkomstig van de MJPO-monitor.

Basistabel

-

Geografisch verdeling

Nationaal en provinciaal

Andere variabelen

nvt

Verschijningsfrequentie

jaarlijks

Achtergrondliteratuur

Jaarverslag MJPO

Opmerking

-

Betrouwbaarheids codering

A Integrale enquête

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2014). [Barrières en versnippering van de Ecologische Hoofdstructuur, 2005-2012](#) [9] (indicator 2051, versie 08 , 23 april 2014). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl205108>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl2051> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/2051_001g_clo_08_nl.png [3]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-2051-001g-clo-08-nl.xls> [4]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/2051_002g_clo_08_nl.png [5]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-2051-002g-clo-08-nl.xls> [6]

<http://edepot.wur.nl/38972> [7] <http://www.mjpo.nl/> [8] <http://www.mjpo.nl/downloads/1259-RWS-MJPO-Jaarv-2012-v2.pdf> [9] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl205108>